

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Fisi 1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ - ΚΑΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ - ΑΝΑΔΑΣΩΘΕΙΣΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Περιγραφή

Ο δείκτης αναφέρεται στον αριθμό των συμβάντων (πυρκαγιές) και στην έκταση που καταστρέφεται κάθε έτος από πυρκαγιές στο Νομό Θεσσαλονίκης.

Σημασία του δείκτη

Ο δείκτης Fisi 1 «Αριθμός δασικών πυρκαγιών - Καμένη έκταση - Αναδασωθείσες εκτάσεις» επιλέχθηκε λόγω της σημασίας των δασικών εκτάσεων στην ποιότητα ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι πυρκαγιές προκαλούν σοβαρές μεταβολές στη δομή των οικοσυστημάτων (σε ορισμένες περιπτώσεις καταστροφικές), συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, μειώνουν συνήθως τη βιοποικιλότητα, αλλοιώνουν την αισθητική του τοπίου και επιδρούν αρνητικά στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Τη μεγαλύτερη επίπτωση στο περιβάλλον έχουν κυρίως οι πυρκαγιές σε δάση και δευτερευόντως σε δασικές εκτάσεις. Αντίθετα, οι συνέπειες από πυρκαγιές σε γεωργικές, χορτολιβαδικές εκτάσεις κλπ. είναι ως επί το πλείστον πρόσκαιρες και αμελητέες.

Με τον υποδείκτη «Αναδασωθείσες εκτάσεις» ελέγχεται (δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία αλλά είναι πιθανό να υπάρξουν στο μέλλον) η ετοιμότητα των υπευθύνων οργανισμών και υπηρεσιών για αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων.

Μεθοδολογία υπολογισμού

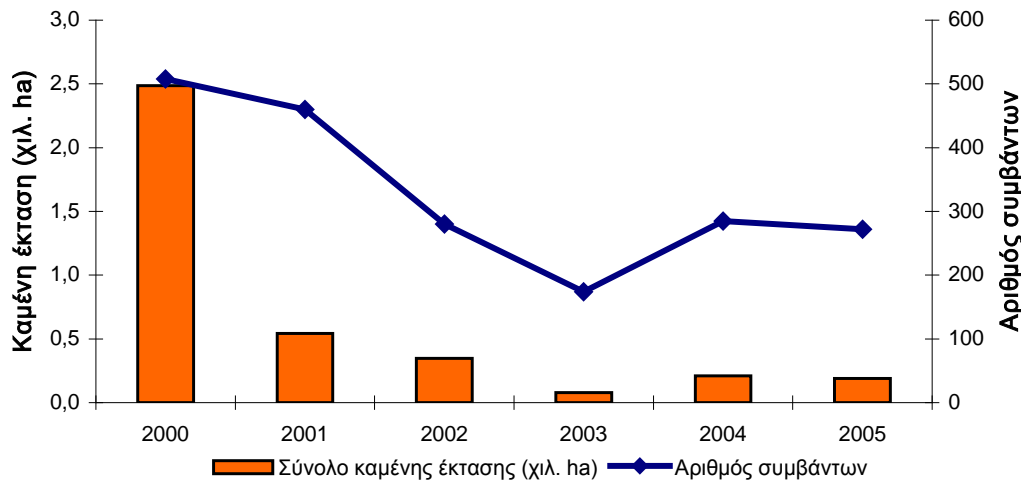
Ο συνολικός αριθμός φυσικών και ανθρωπογενών πυρκαγιών ανά κατηγορία βλάστησης και χρήσης γης που σημειώθηκαν ετησίως στο Νομό Θεσσαλονίκης την εξαετία 2000-2005 και η αντίστοιχη συνολική έκταση (ha) που πλήττεται κάθε χρόνο από πυρκαγιές.

Πορεία του δείκτη

Ο μεγαλύτερος αριθμός συμβάντων (508) καταγράφηκε το έτος 2000 και ο μικρότερος (174) το 2003 (Εικόνα 1). Τη διετία 2004-2005 ο αριθμός των συμβάντων διατηρήθηκε σχεδόν σταθερός (περίπου 280 πυρκαγιές ετησίως). Η μεγαλύτερη καμένη έκταση ετησίως καταγράφηκε το 2000 (περίπου 2,5 χιλιάδες ha) και η μικρότερη το έτος 2003 (80 ha) που σημειώθηκαν τα λιγότερα συμβάντα. Τα έτη 2004 και 2005 ο αριθμός των συμβάντων και η ετήσια καμένη έκταση αυξήθηκαν ελαφρώς σε σχέση με το 2003, εξακολουθώντας όμως να παραμένουν σε χαμηλό επίπεδο.

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Εικόνα 1: Ετήσιος αριθμός συμβάντων και συνολική καμένη έκταση (χιλ. ha) στο Νομό Θεσσαλονίκης

Όσον αφορά τις σημαντικότερες κατηγορίες βλάστησης (κυρίως το δάσος και δευτερευόντως οι δασικές εκτάσεις) οι μεγαλύτερες καμένες εκτάσεις καταγράφηκαν το έτος 2000 (67,9 ha δασών και 831,9 ha δασικών εκτάσεων). Έκτοτε υπήρξε σημαντική μείωση τόσο στον αριθμό των συμβάντων, όσο και στο σύνολο των καμένων εκτάσεων σε όλες τις κατηγορίες βλάστησης και χρήσης γης συμπεριλαμβανομένου του δάσους και των δασικών εκτάσεων (Πίνακας 1). Το έτος 2003 καταγράφηκαν μόλις 174 περιστατικά πυρκαγιάς (κανένα σε δάσος) καίγοντας συνολικά 80 ha, εκ των οποίων μόνο τα 3,7 ha σε δασική έκταση.

Πίνακας 1: Καμένη έκταση (ha) ανά είδος βλάστησης και χρήσης γης στο Νομό Θεσσαλονίκης

Κατηγορία εκτάσεων	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Δάσος	67,9*	7,8	0,0	0,0	0,5	0,3
Δασική έκταση	831,9	29,2	13,2	3,7	7,5	28,8
Άλσος	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0
Χορτολιβαδική έκταση	150,9	35,3	43,0	30,5	74,7	29,7
Βάλτος-Καλαμιές	16,5	13,3	95,4	3,7	11,5	24,5
Γεωργική έκταση	159,0	20,4	23,9	4,6	5,5	18,6
Υπολείμματα καλλιεργειών	703,3	362,2	87,9	32,5	106,3	89,0
Λοιπές εκτάσεις	557,0	75,3	83,2	4,6	3,3	0,0
Σύνολο	2486,9	543,9	346,5	80,0	209,2	190,9

* Όλες οι εκτάσεις αναφέρονται σε εκτάρια

Οι δύο μεταβλητές που υπολογίστηκαν (αριθμός συμβάντων και καμένες εκτάσεις) εξαρτώνται από ποικίλους και πολλές φορές δύσκολα προβλέψιμους παράγοντες (φυσικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς κ.ά.) και επομένως η διαχρονική τάση των δύο εξεταζόμενων μεταβλητών αναμένεται να μην είναι σαφής. Παρόλα αυτά, ο αριθμός των συμβάντων στο Νομό Θεσσαλονίκης μειώθηκε κατά 47% περίπου τη χρονική περίοδο 2000-2005. Μείωση παρατηρήθηκε επίσης και στην έκταση των καμένων εκτάσεων κατά 93% περίπου την ίδια εξαετία.